

merken, dat oudtijds werkelijk Schotten in Frankrijk dienden.

Maar — dat al helpt ons weinig, als we er bij weten, dat het spreekwoord uit Frankrijk zelf komt en daar luidt:

Vivre comme Dieu (le bon Dieu) en France. We hebben dus hier te doen met een spreekwoord, dat gelijk meer, uit het Frans is overgenomen. En daarmee vervallen alle afleidingen van „Schot“, hoe vernuftig ook.

Waar het dan van dan komt?

M. i. is de oorsprong deze:

Frankrijk gold oudtijds als een uiterst vroom Roomsche land. Frankrijk was „de oudste dochter der kerk“, en de Franse koning heette de allerchristelijkste (très chrétien). Ook het woord Dieu (God) of de uitdrukking „le bon Dieu“ (de goede God) komt veelvuldig voor in allerlei uitdrukkingen: Fête-dieu (Sacramentsdag); Priëdien (bidbankje); Hotel dieu (ziekenhuis). En thans is helaas de naam Gods een stopwoord geworden in de spreektaal.

Maar, als gezegd, Frankrijk gold oudtijds voor een vroom land en 't volk voor godsdienstig, godvreesend. Het spreekwoord wil dus zeggen: Een leven leiden zoo goed en aangenaam als de Heere God leidt, zoo, in zulk een vrome omgeving, zoo Hij in Frankrijk woonde nam.

„We herhalen echter nog eens, dat zulke uitdrukkingen hoogst ongepast zijn. Dat de Fransen tegenwoordig het gezegde heel weinig meer gebruiken, komt echter niet voort uit eerbied, maar wijl de groote menigte het „uit den tijd vindt“ over God te spreken.

Van onzen lezer F. N. te O. ontvingen we een heele reeks vragen. De eerste luidt:

Er wordt wel eens gezegd en geschreven: „Men moet ze met een lantaarn zoeken“, hiermee bedoelende, dat het iets „extra ordinair“ moet zijn. Is deze zegswijze soms ontleend aan de handelingen van Diogenes, die op zekeren dag door Athene's drukke straten ging met een lantaarn in de hand? Toen men hem vroeg wat hij wilde, antwoordde hij: „Ik zoek een mensch.“ Zou deze zonderlinge man de Athener niet als menschen beschouwd hebben? Hij verachtte de gansche menscheid, is het niet? In zijn oogen zocht hij dus iets buitengewoons. En is soms ook het woord „cynisch“ (hij heette Cynicus?) aan zijn spreken en doen te danken? (of te wijten, zoo u wilt).

Als antwoord dient, dat de bedoelde spreekwijze waarschijnlijk — 't kan ook anders zijn — in verband staat met het verhaal van Diogenes. Dit zegt eigenlijk, dat hij zoo deed om aan te toonen, dat hij wel wegens om zich zag, die door hun ondugden aan vossers, tijgers, honden enz. deden denken, maar geen deugdame menschen. Hierbij dient wel bedacht, dat van Diogenes veel verteld wordt, wat geen steek houdt en onmogelijk waar kan zijn. Hij was zeker niet zulk een ruw, onhebbelijk en menschenhatend wezen, als vaak van hem wordt geloofd. Wel schijnt waar dat hij, door zeer eenvoudig te leven, te midden der weelde, spottische en ijdele Atheners, hen vaak een aanstoot was.

Cynicus was niet zijn naam, maar duidt aan, dat hij behoort tot de „Cynische school“, een groep van wijsgere liden. Haar stichter was de wijsgere Antisthenes en de school draagt haar naam naar 't huis waarin die leerde. Daar de volgers der school voor vele dingen van dit leven een bepaalde verachting toonden en zich weinig aan vormen stoorden, begon „Cynisch“ allengs te beduiden ruw, onbeschaamd, en kreeg ten slotte de zeer ongunstige beteekenis, die het woord thans heeft.

Met nog een vraag van denzelfden lezer sluiten we voor ditmaal. Zij luidt:

Waarom schrijft men *anxiosus*, dat men toch van schelvisch en stokvisch het woord visch met sch schrijft?

Men zou eigenlijk even goed kunnen vragen: Waarom schrijft men *Jakob* met een *o*, en spinnekop met een *e*?

De beide woorden hebben niets met elkaar te maken; alleen op den klank al, gelijken de uitgangen.

De *anxiosus* of *sardel* is een vischje, dat al in overoude tijden bekend was en bekend. Dit laatste juist niet tot zijn genoegen. 't Komt voor in den Atlantischen Oceaan, en werd veel gevangen ook op de Spaansche kust de noordelijke.

Daar nu woont en woont nog het Baskische of Biscaya'sche volk, een overoud geslacht, dat een eigen taal spreekt, die veel gelijkt op en nauw verwant is aan de volkstal in Bretagne (Noord-Frankrijk) en Wallis (Engeland). Overigens is deze taal nagenoeg van de aarde verdwenen. De Basken die een half miljoen zielen tellen, zijn goede visschers en zeelieden. Zij vangen ook veel *anxiosus*.

In hun taal nu is een woord *antaxia*, of *anchura*, d. w. z. droog. Van dat woord komt door verhuizing ons *anxiosus*, dat de Engelschen b. v. schrijven *anchovy*, en beduidt een visch die gedroogd, gepekeld of op andere wijze voor bederf bewaard is. Met ons „visch“ heeft de naam dus niets te maken.

't Blijkt alweer, hoe noodig het is, bij dergelijke dingen gelijk bij meer, niet op den klank af te gaan.

Eens werd ergens gevraagd, waarom men toch spreken zou van de *Christenheid* en van het *Heidendom*. Toen zei iemand: „Dat is duidelijk. Men spreekt immers van de blinde heidenen. Dus zijn de heidenen natuurlijk dom.“

Dat deze heer zelf niet heel slim was, zal ieder toestemmen.

CORRESPONDENTIE.

J. B. M. te L. in dank ontvangen; het nadere volgt dus wel.

HOOGENIEK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie)

Hoogachtbare Redactie!

In nummer 1352 van de *Heraut* is opgenomen een ingezonden stuk van den heer Th. Bensdorp, r. k. priester, waarin hij opkomt tegen de voorstelling welke ik van de Roomsche leer zou gegeven hebben in een bespreking van het Beeld Gods, van welke bespreking een verslag door U is overgenomen. Ik begrijp, dat zij over een paar uitdrukkingen in een verslag, dat niet voor uw rekening is, geen breede discussie zult kunnen toelaten. Voor een kleine toelichting roep ik echter met eenige vrijmoedigheid uwe gastvrijheid in, ter wille van de besproken zaak.

De heer B. nam de door hem gewraakte zinnen over en noemt deze 4 regels mijne voorstelling. Dit is een weinig onvoorzichtig. Het verslag is niet van mijn hand, is ook niet te noemen, en ieder die 't las kon wel bemerken, dat het een resumé was. Dat daarbij allerlei reserves worden weggelaten, is niet ongewoon, al verandert daardoor dikwijls de weergegeven gedachte.

Daarom is het bij het lezen van een verslag te meer noodig, het redebeleid in acht te nemen en tusschen de regels te lezen. En vooral van meer het punt in kwestie, zoals hier 't geval, niet afzonderlijk, maar als ter loops behandeld werd. Blijkbaar heeft de heer B. in 't „standig goed“ (welke woorden niet voor mijne rekening komen) iets anders gelezen dan er ook uit begrepen worden kan, vooral als men 't vervolg leest.

En wat dan mijne voorstelling betreft, merk ik op:

Ad 1.: De heer B. brengt de „oorspronkelijke gerechtigheid“ als „gouden teugel“ onder de beschutting van het „in zeker opzicht“. Fiat. Ik sprak ook van een gouden *krans* en noemde later eerst dien bekenden „teugel“. Maar het feit, waarop ik, blijkens de onmiddellijk volgende vergelijking van het „Roomsche“ gevoelen met dat van Prof. Böhl, wees, blijft dan toch bestaan, dat de Catechismus Romanus I, 2-18, volgens mijn bronnen, leert, dat des menschen ziel naar Gods beeld en gelijkenis is geformeerd en den vrijen wil kreeg en bovendien nog een regeling noodig was om de driften onder gehoorzaamheid te houden. Daaraan voegde God toe de wonderheerlijke gave der oorspronkelijke gerechtigheid enz.

Dat dit gevoelen, vergeleken met de Gereformeerde opvatting, aanleiding geeft tot een conclusie, dat de ziel, welke naar Gods beeld geschapen heet maar nog zooveel meer noodig had om haar bestemming te bereiken, niet op zichzelf in alle deelen „goed“, volmaakt, volledig mag genoemd worden — lijkt mij niet „zot“. Ik zou zelfs zeggen dat de gegevens niet „zot“ zijn, wel vind ik ze vreemd.

En wat het z. betreft: De woorden „de menscheid is door de zonde niet veranderd“ zijn geen op zichzelf staande stelling, maar des veralgemeens weergave van eenige opmerkingen over 't verschil tusschen Roomschen, Ethischen en Gereformeerden e. a. op 't punt van de verandering in 's menschen wezen en natuur door de zonde. „De menscheid“ — dat is hier „in zeker opzicht“ gebruikt.

Wij hadden 't over den menschen in puris naturalibus. En wel zegt Treute: dat de menscheid naar ziel en lichaam „in slechtere conditie“ is gekomen, maar de Catechismus Romanus verklaart toch ook, dat de roerselen der ziel na den val niet altijd boos zijn. (III 10: 5). Dit nu, alweer in tegenstelling met de gereformeerde opvatting, (de toespreek werd in den kring der Conf. Vereen. gehouden), gaf den veralgemeener dien korten zin in de pen.

Magna est veritas et praevaluit! Daarom dank ik den heer Bensdorp, dat hij mij aanleiding gaf om deze uitdrukkingen toe te lichten, nu mijne woorden in anderen kring gelezen werden dan zulk een, waarin de bedoeling begrepen werd, en U, geachte Redactie, voor de gewaardeerde vriendelijkheid, mij aan 't woord te laten komen.

H. SCHOKKING.

Vlaardingen, 3 Dec. 1903.

[Wij wilden aan Ds. Schokking nog de gelegenheid geven om zich te verantwoorden. Maar hiermede is deze discussie gesloten. Het overnemen van een referaat kan geen aanleiding geven om een dogmatisch debat over dat referaat in onze kolommen voort te zetten.

RED.]

Pastorie Emmer-Composcuum.

Onder dit opschrift werden in de *Basis* van 20 Nov. li. eenige giften vermeld voor genoemde pastorie, door W. Hoving ouderling aldaar. De wensch werd er aan toegevoegd: „mochten wij langs dezen weg een pastorie bekomen. Het arbeidsveld in onze veenkolonie is groot en de krachten zijn weinig. En uit mijn vroeger arbeidsveld van nabij met de toestand en behoeften van E. C. bekend, voeg ik aan dezen wensch toe: Och broeders en zusters, die eenige hulp kunt bieden, gedent dat arme kerk en zendt haar een gave voor haar pastorie. Emmer-Composcuum is een nieuwe, reeds talrijk bevulde veenkolonie, waar de meesten, in den letterlijken zin des woords, in het zwet huns aangesichts hun brood moeten zoeken en eten. En op godsdienstig gebied is er groote behoefte aan bestendige evangelie arbeid. Ron heeft er een linke kerk. De Hervormden hebben er een kerkje en een godsdienstonderwijzer, en de Gereformeerden, hebben ook een kerkje met behulp van anderen gekregen, maar geregeld bediening des Woords ontbreekt nog, en het zoo 200 gewenscht zijn, dat het vischnet van Gods Woord bestendig in die breede wateren werd geworpen. De meeste lezers kunnen zich nog wel herinneren, dunkt ons, wat voor eenigen tijd Ds. Alders schreef van Nieuw Dordrecht in Emmer Composcuum is precies dezelfde toestand, alleen de behoefte is nog grooter. N. Dordrecht toch had reeds een kerk, een pastorie en eigen leeraar en E. C. heeft nog alleen een kerkje. Daarom, vrienden en vriendinnen die belangstellend in de komst van Gods koninkrijk: ook gedent dat Emmer-Composcuum en zendt die arme kerk een enkele gave voor een pastorie. Vooral zij vrienden die bestendig kunt opgaan onder de bediening des Woords en uw kroost kunt zenden naar een school met den Bijbel, vergeet het niet dat men te E. C. reeds zoo blijde zou zijn, zoo men de helft der weldaden kon genieten, en dat het zoo heerlijk zou zijn als daar ook het volle licht van Gods Woord ouden en jongen ging te schijnen.

Met dankbaarheid zal elke gave worden ontvangen door W. Hoving, ouderling der Geref. kerk te Emmer Composcuum, prov. Drenthe.

W. v. ASSELT,

Baarn. Emer. pred.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Alfen a/d Rijn, J. H. Donner, te Nieuworp. — Wollega, P. Bos, te Ten Boer. AANGENOMEN: Wommels, P. J. Kluarhamer, te Marken.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Arkel, J. C. Kars, cand. te Goudriaan. — Hillegom, J. v. d. Broeke, te Zutphen. — Limmen, J. Winkel, te Dronrijp. — Moerdijk, P. Vermeulen, cand. te Utrecht. — Huizen, J. v. Ingen, te Haterswoude. — Kolhorn, W. Klaassen, cand. te 's Hertogenbosch. — Herwijnen, J. Chr. Kromsigt, te Gelselaar. — Dokkum, G. J. W. Oldeman, te Hoozevee. — Te Schiermonnikoog, A. Engels, te Morra. — Klundert, W. R. Boerdams, te Nieuwkoop.

AANGENOMEN: Utsen, W. Bronner Onnekes cand. te Winkel. — Borm, D. Klein Wassink te Zuidwilde. — Domburg, G. A. v. d. Hooft, cand. te Terneuzen. — Lembe, W. W. v. Haften, cand. te Slidrecht. — Zeddam, H. G. Botermans, te Eijsden. — Hoog Blokland, G. Benes, cand. te Assen.

BEDANKT: Ouwkerk en Vleeland, W. E. P. Germs, cand. te Didam. — Zandvoort, B. J. Bolwerk, te Loenen o/d Veluwe.

Plaatsgebrek noodzaakt ons Advertentieën tot een volgend Nr. uit te stellen.

Advertentie.

De Heer en Mevrouw LINDEBOOM-HARRNSTEIN geven kennis van de voorspoedige geboorte van een welgeschapen ZOON.

Amsterdam, 4 Dec. 1903.

Heden is in den Here ontslapen onze geliefde Zuster, Schoonzuster en Tante, Mejuffrouw de Weduwe D. T. BAKKER, geboren KNOLL, in den ouderdom van ruim 72 jaar. Namens de familie, Ds. A. KNOLL, Zwijndrecht, 10 Dec. 1903.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten, WESTERMARKT No. 21 AMSTERDAM.

BREEBAART'S

Orgelhandel, DAMRAK 22, b/h. Centraalstation. Best adres voor Orgels. Groote Sortering van af f 50.— Men komte zien.

HUISHOUDSTER of ter ASSISTENTIE.

Een Dame uit zeer netten stand, G. G. m. b. l. 2. z. g. gepl. als Huish. of ter assist. daar waar men God vrees. Op een aangename omgeving zal meer gelet worden dan hoog salaris. Br. fr. onder lett. K., Bureau van dit Blad.

Zeldzaam Goedkoop.

Een volledige Statenbijbel met 40 prachtige platen en 5 kaarten, volledige kanteekeningen, duidelijke druk op best papier, in de thans gangbare taal overgebracht door Dr. A. KUYPER, Dr. H. BAVINK en Dr. F. L. RUTGERS, gebonden in soliden, prachtige band, met vergulden rug en platteel, fonkelnieuw exempl. waarvan de prijs bij uitgaaf f 29.— is, te koop aangeboden voor f 13.50 en dezelfde Bijbel met volledige 8 koperen hoeken en 2 sloten voor f 17.50. Verzendling franco in kistje. Betaling na ontvangst en niet naar genoegen kan franco teruggezonden worden. Om teeleustelling te voorkomen, is spoedige bestelling gewenscht. Aanvraag motto: „Bijbel“, Bureau De Heraut, Amsterdam.

Onderlinge Nederlandsche Hypotheekbank, te Groningen, Jacobijnerstraat 18.

Onze 4 pCt. Pandbrieven, met winstaandeel, zijn thans verkrijgbaar tegen den koers van 99½ pCt.

De Directie:

BOMERS. VAN SWINDEREN.

Schoolbouw te Kooten. (KOOTSTERHEIDE)

Onder hartelijke dankzegging aan al de gevers volgt hieronder de tweede verantwoording van gaven voor den bouw eener Christelijke school onder de arme heidebewoners te Kooten (14 Sept.—30 Nov.) Ontvangen werd:

Door Ds. H. Meijer te Kollum: N. N. te L. f 5; Geref. Kerk Exmorra f 1; van idem Britsum f 3; Diak. Geref. Kerk Schettens f 5; N. N. Schettens f 1; enige vrienden te Engwierum f 3; J. H. Zijlstra Heerenveen, van eenige vrienden f 5; Geref. Kerk Makkum f 16.45; van de kind. v. d. Chr. Sch. Makkum f 4.05; nagift f 0.50; N. N. Kollumerpomp f 1; gev. i.d. coll. Geref. K. Reitsum f 1 + f 10; Geref. kerk Dedemsvaart f 10; Heeg f 10; id. Middelrecht f 2.50; id. Vrouwenpolder f 2.75; id. Schoonhoven A f 4; id. Koeverdoren f 2; id. Deventer A f 5; id. Zeist f 5; id. Andijk f 2.44; id. Aarlanderveen f 2.50; id. Ede f 1; id. Zegwaard f 2; id. Lollum f 3; id. Dieren f 2.50; id. Fijnaart f 2; id. Rijswijk f 2.50; id. Zuidlaren f 2.50; J. K. te Z. f 5; gev. i.d. coll. Geref. k. Uithuizen f 1; Geref. kerk Koudekerk (Z.L.) f 3; id. Benschop f 3.50; id. Nichtevecht f 3; id. Vreeswijk f 2.50; id. O. Pekela f 5; id. Kockengen f 2.50; id. Bilja f 7.75; id. Gouda B f 5; id. Bierum f 5; id. Zijlwardrecht f 5; L. M. te O. f 1; Geref. kerk Schoonebeek f 5; id. St. Anna Par. A f 10; id. Hazerswoude f 2; collectie te Cabaard f 46.75; Geref. kerk Klundert f 7.50; id. Giesen Nieuw- en Oudkerk f 2.50; id. Veendam f 5; id. Spijk B f 5; id. Oudshoorn f 2; id. Stad a/h Haringvliet f 2; id. Nieuw Lekker f 2.50; id. Middelburg C f 5; id. Waarder f 2.55; id. Sloterdyk f 1.50; id. Waddinxveen f 2.50; collectie te Paesens f 23.32; Geref. kerk Vinkeveen f 1; id. Marum f 2; id. Heinenoord f 2.50; Door W. A. Laurens te Fijnaart van N. N. f 10; Geref. kerk Hasselt (Ov.) f 3; id. Stroobos f 2.47; id. Giesendam A f 2.50; id. Bolnes f 2.50; id. Heteren f 1; id. Ridderkerk f 2.50; id. Nieuweveer f 3.26; id. Aalten B f 3; id. N. Scharwoude f 3.87; id. Laarlem A f 5; id. Zaandam B. 27.75; id. Hilversum B f 10; id. Oosthem f 2; id. Zevenhuizen (Z.H.) f 1; id. Wildervank f 3; id. Overtoom f 2; id. Vreeland f 2.50; id. Hoozevee f 8; id. Assen f 10; id. Wommels f 6.85; id. Garrijp f 6.40; id. Appingedam f 10; S. Beukelman Poortgraaf f 2; Kerk. Geref. K. Reeuwijk f 1; diaconie te id. f 1; Geref. kerk Oostwold (Oldambt) f 10; id. Alfen a/d Rijn f 5; Catech. Geref. kerk Breukelen f 12.54; v. andere vrienden aldaar f 5.46; Coll. b/l muziekuitvoering te Oldekerk f 4.55; Geref. kerk Arnhem f 2; id. K. te id. f 2; O. Knotterswold f 2.50; Geref. kerk Siedum f 3; id. Winsum (Gr.) f 3; id. Soest f 20.55; id. Deventer B f 5; id. Varsveld f 3; id. Andel (N.Br.) f 2.50; Door L. G. Weisz te Amsterdam onder motto „Dank“ f 50.

Door den heer P. S. Bakker te Buitenpost: Geref. kerk Berlikum f 3; id. Naaldwijk f 5; id. Uithoorn f 1; Collectie te Buitenpost f 97.13; Ds. Fernhout te Utrecht, verzameld a/d kerkeleiden der Geref. kerk f 183.75.

Door den heer A. Brutus Slotte Drachten:

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN, DAMRAK 60 en DAM 15-17.

Koopen en verkoopen EFFECTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden en Zilveren MUNTEN en vreemde BANKNOTEN. Sluiten PROLONGATIEN en BELEENINGEN. Nemen gelden a DEPOSITO tot dagelijks vast te stellen rentekoers.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland, Gevestigd te GRONINGEN.

OUDE BOTERINGESTRAAT No. 72, hoek MUURSTRAAT. Telefoon Intercommuniaal No. 674.

Maatschappelijk Kapitaal f 1,000,000.

Commissarissen: Prof. Mr. D. P. D. FABRIS, J. H. DE WAAL MALFEIJT, A. W. SCHIPPERS, Jhr. H. A. WTEWAALL VAN STOUTWEGEN, H. LUKING, Mr. P. DIELEMAN, E. G. WENTINK, J. BOUWES, Jous. TERPSTRA en Mr. H. VAN DER VEGTE.

Raad van Toezicht: J. BOUWES, Jous. TERPSTRA, Mr. H. VAN DER VEGTE.

Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven,

koers 100 pCt. in stukken van f 1000.—, f 500.—, f 100.— en f 50.—, verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij alle Agenten en Effectenhandelaren. Inlichtingen geven te Amsterdam de H.H.: L. G. WEISZ & Co. Westernmarkt 21 en RADIUS en DANE, Keizersgracht 207 (Hilversum, Torenlaan 56); te Rotterdam de heer H. DANE, Haringvliet 49.

De Directie: M. BROUWER, Mr. W. SWITTERS, F. J. BOLT.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering, gevestigd te

Amsterdam, Keizersgracht 547-549, sluit alle Kapitaals-verzekeringen, Weduwe-pensioenen, Lijfrenten, enz.

HOMOEOPATHISCHE APOTHEEK van ALBERT SOMMER.

Amsterdam, Heiligenweg, hoek Singel. Grootste Inrichting in Nederland.

Voor Astmalijders: Bliers Bougies en Siga retten; onoverroffen succes en goedkoop. HENSELS TONICUM voor zenuwlijders, per fl. f 1.20. HAMAMELIS SUPPOSITORIES, tegen aambeelen, per doos f 1.25. Hoesttabletten, per flacon f 0.60. Spijsverteringstabletten, per flacon f 0.75. ARNICA HAAROLIE, tegen het uitvallen van het haar, per fl. f 0.80 en f 1.10. Huisapotheken met handleiding f 5.50. Franco en gratis prijslijst en brochure.

Bij de firma B. VAN DER LAND te Amsterdam verschenen:

Ds. H. W. VAN LOON:

Toelichtingen bij den

Heidelbergschen Catechismus voor eigen onderzoek, gezamenlijke oefening en onderwijs.

Prijs. f 60.

Verkrijgbaar in elken boekhandel en na overmaking van het bedrag, franco van den uitgever.

Eet NU Kaas.

Malsch en vet, 3 st. EDAMMERS samen 10 Pond, fr. hs. f 2.25 na postw. of Remb. D. DE BUNJE-DITMAR, Leeuwarden.

OUDEJAARS-AVOND-BEDE.

Kerkeraad der Geref. kerken in Nederland! Kinderen Gods, die met goederen bedeeld zijt. Voor het Oudejaar wegsteift een bede van de kerk van Hollum op Ameland.

Het dak en de zolder van onze oude pastorie dreigen te bezwijken. Het spantwerk onder de pannen van ons kerkje is vermolmd.

Wij mogen niet langer wachten. Wij moeten verbouwen en . . . vergroten. Het kerkgebouw is te klein geworden. Onder de geregelde bediening des Woords wordt het aantal hoorders steeds grooter. Dat is een zegen. Deze zegen en het gevaar voor ongelukken nopen ons tot de bede: Collecteert op Oudejaarsavond of op een der Kerstdagen voor Hollums kerk. Zondert voor die zwakke maar zich uitbreidende gemeente iets af om te bouwen.

Wij moeten en kunnen als deze bede gehoor vinden.

De Heere onze God zal immers helpen door uwe hand?

Namens den kerkeraad:

G. VISSER, ouderl. D. VISSER.

Ondergeteekenden, persoonlijk bekend met den toestand van het kerkgebouw en de pastorie der Geref. kerk te Hollum bevelen gaarne deze hulpbehoevende kerk aan de mededeelzaamheid der broederen aan.

Ds. A. VERBURG, Holwerd. Ds. B. ROORDA, Wanswold. Ds. H. MEIJER, Kollum. Ds. L. S. JONGSMMA, Middelstum.

VERSCHEENEN:

Evolutie of Revelatie.

REDE, gehouden bij de overdracht van het Rectoraat der Vrije Universiteit, op Dinsdag 20 October 1903, DOOR

Prof. Dr. H. H. KUYPER.

Prijs. . . f 1.50.

BOEKHANDEL VOORHEEN

Amsterdam. HÖVEKER & WORMSER.

Boekhandel van A. Fissocher, Elisabethstraat 3, Utrecht.

Na ontvangst van postwissel worden de Koraalboeken franco toegezonden:

WOP, De Psalmen f 3.— WOP, De Evang. Gezangen f 3.— WOP, Vervolgband f 3.— DE VRIES, De Psalmen f 4.25 DE VRIES, De Evang. Gezangen f 3.60 DE VRIES, Vervolgband f 2.75 LITZAU, Ps., Gez. en Vervolgband f 3.90 KRUIJS, De Psalmen f 3.50 KRUIJS, De Evang. Gez. en Vervolgband f 3.50 VAN EYKEN, De Psalmen f 6.— VAN EYKEN, Evang. Gezangen f 5.— GOTZ, De Psalmen f 7.75 De boeken zijn alle solide gebonden.

Ontvangen voor Eestrum's Kerk,

bij den Consul, van de navolgende Geref. Kerken:

Twijzel f 14; Leeuwarden f 10; Aduard f 4.67; Winsum f 5; Andel f 2.50; Zevenbergen f 1; Andijk f 2.97; Appingedam f 3; Middelstum f 3; Naaldwijk f 3; Bergum f 1.50; Dokkum A f 3; Alfen a/d Rijn f 5; Woudsend f 2.70; Stroobos f 2.97; Utrum f 3; Vlaardingen A f 5; Beelgum f 3; Katwijk a/d Rijn f 2; Boornbergum f 2.

Bij Ds. A. TERPSTRA: Almelo f 1; Franeker f 3; Leerdam f 3.

Hartelijk zeggen wij, namens den Kerkeraad van Eestrum, dank voor deze liefdegaven. Wij voegen er echter een dringend verzoek bij aan de zusterkerken, die nog niets zonden: Ach, wil deze arme kerk niet vergeten, maar om 's Heeren wil haar helpen, en verblijden door uwe gaven.

Namens den Kerkeraad,

Ds. G. J. WEIJENBERG, Consul. Twijzel, 8 Dec. 1903.

Boek- en Conzantdrinkerij: DE ROEVER KROON & BAKERS, Amsterdam.

Dit blad van Bijdragen van dit blad betrek aan de ADMM Insendingen, kunnen voor h

Het eers zal uithoo verschijne Advertent dus uiterli 10 ure in

Dan 's

's Heeren ord

Zoo staat men, naast menschen a sterren en m natuurdingen Bij deze n goed of slech nog niets uit Ook de d zedelijke wez chard III va en overspeler en lasteraars ook bedenke zedelijke wez

Er wordt niet anders n telijke en da wezens zijn.

Het zedeli zedelijke of i De zon, 't ben geen ge zijn daarom

'Thans gaa lijke wezens, e de ordinantie

Deze ordin in de wet de

Voor een Want voor heeft de Hee gesteld dan e

'tien woorden Daarin toe hij als 'n ge wezen, moet Hem en zijn daarin ander

Hij wil. Het mense werkingen, on ons hierin al dat met al optreukt,